

Asteroida

Asteroida je rovinná křivka, kterou získáme jako speciální případ hypocykloidy. Kotálíme-li kružnici s poloměrem r po kružnici s poloměrem R ($r < R$) tak, že menší kružnice leží ve vnitřní oblasti větší (leží-li vně, dostáváme epycykloidu), potom jeden pevný bod kotálející se kružnice opisuje právě hypocykloidu. Její rovnici snadno odvodíme, přičteme-li ke středu menší kružnice vektor v velikosti r správného směru.

{ spuštění ..... EDIT - WORKSHEET - EXECUTE)

>

> **restart;**

> **with(plots):**

> **with(plottools):**

>

Střed menší kružnice má souřadnice $S = [(R - r) \cos(t), (R - r) \sin(t)]$.

Vektor v má souřadnice $v = \left\{ r \cos\left(t - \frac{tR}{r}\right), r \sin\left(t - \frac{tR}{r}\right) \right\}$.

Parametrizace hypocykloidy je potom: .

$$h(t) = \left[(R - r) \cos(t) + r \cos\left(t - \frac{tR}{r}\right), (R - r) \sin(t) + r \sin\left(t - \frac{tR}{r}\right) \right]$$

Hypocykloida, pro konkrétní hodnoty r a R vypadá např. takto:

>

>

> **R:=10:**

> **r:=2:**

> **inn:=0..2*Pi:**

>

> **A:=plot([(R-r)*cos(t)+r*cos(t-t*R/r), (R-r)*sin(t)+r*sin(t-t*R/r), t=inn]):**

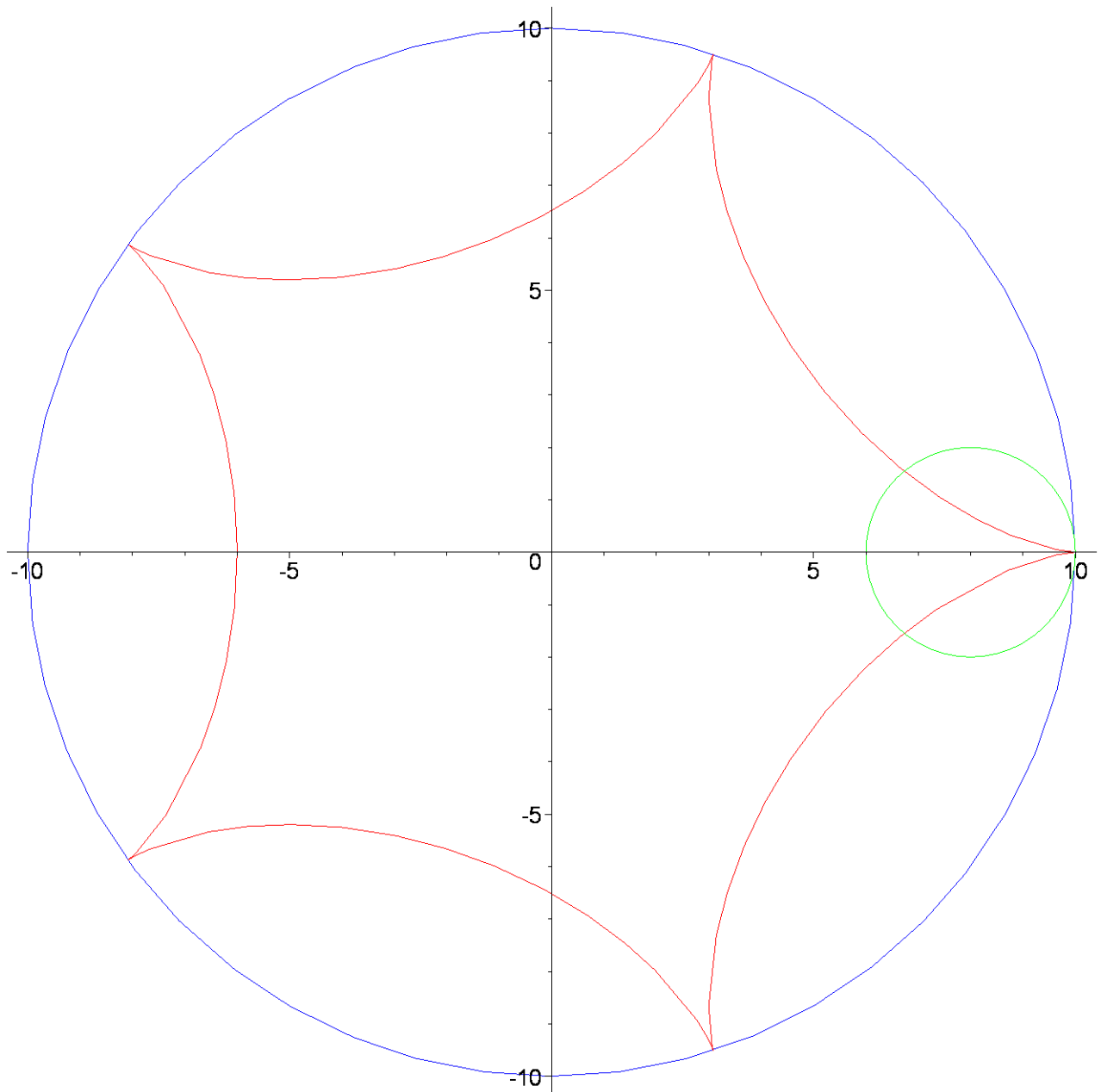
> **B:=plot([R*cos(t), R*sin(t), t=inn], color=blue):**

> **C:=animate([(R-r)*cos(tt)+r*cos(t), (R-r)*sin(tt)+r*sin(t), t=inn], tt=inn, frames=50, color=green):**

> **U:=animate([(R-r)*cos(t)+tt*((R-r)*cos(t)-(R-r)*cos(t)+r*cos(t-t*R/r)), (R-r)*sin(t)+tt*((R-r)*sin(t)-(R-r)*sin(t)+r*sin(t-t*R/r)), tt=0..1], t=inn, frames=50, color=black):**

```
> display({A,B,C,U});
```

```
>
```


Modře je znázorněna větší kružnice ($R = 10$), zeleně menší ($r = 2$) a červeně výsledná hypocykloida vznikající z kocového bodu černě vyznačeného poloměru menší kružnice.

Animaci lze spustit kliknutím na obrázek a poté na horní liště kliknutím na ikonku **PLAY**

Při speciálním poměru poloměrů $R = 4r$ dostáváme již zmiňovanou asteroidu.

Dosazením do rovnice pro hypocykloidu získáme její parametrizaci:

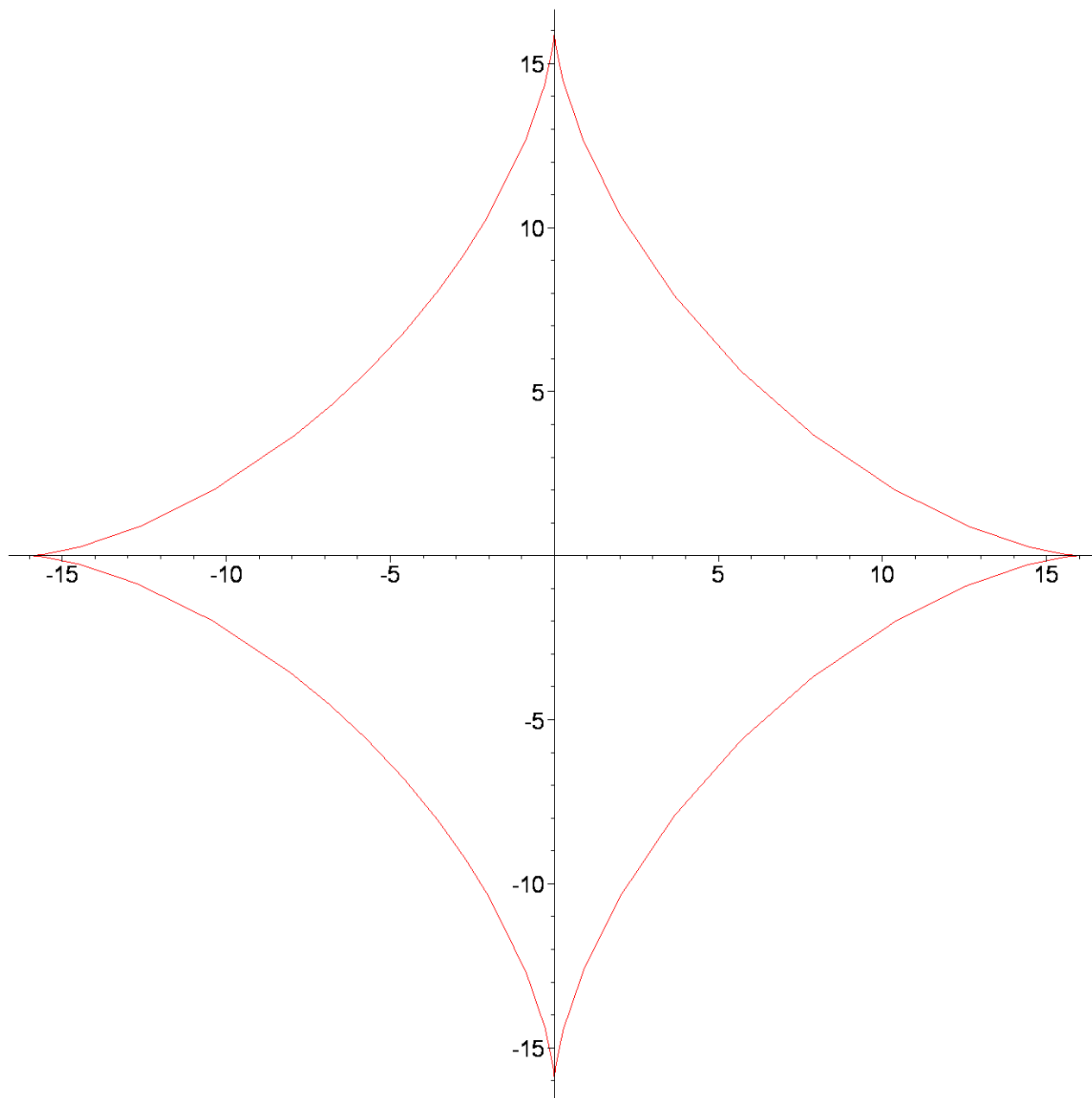
$$a(t) = [4r \cos^3 t, 4r \sin^3 t].$$

Snadno přejdeme k obecné rovnici $\left(\frac{x}{4r}\right)^{\frac{2}{3}} + \left(\frac{y}{4r}\right)^{\frac{2}{3}} = 1$, kterou můžeme

upravit na tvar $x^{\frac{2}{3}} + y^{\frac{2}{3}} = a^{\frac{2}{3}}$.

Astroиду si nakreslíme:

```
> r:=4:  
> R:=4*r:  
> plot([(R-r)*cos(t)+r*cos(t-t*R/r), (R-r)*sin(t)+r*sin(t-t*R/r), t=  
inn]);
```


U této rovnice ještě zůstaneme a vytvoříme si následující animaci. Přidáním jednoho parametru a absolutní hodnoty dostaneme jednoparametrickou

soustavu $|x|^q + |y|^q = a^q$

Se změnou parametru q se bude měnit i výsledná křivka. Speciálně bude $q = 0$ .....
úseky os x a y

čtverec

$q = 1$ .....

astroida

$q = \frac{2}{3}$ .....

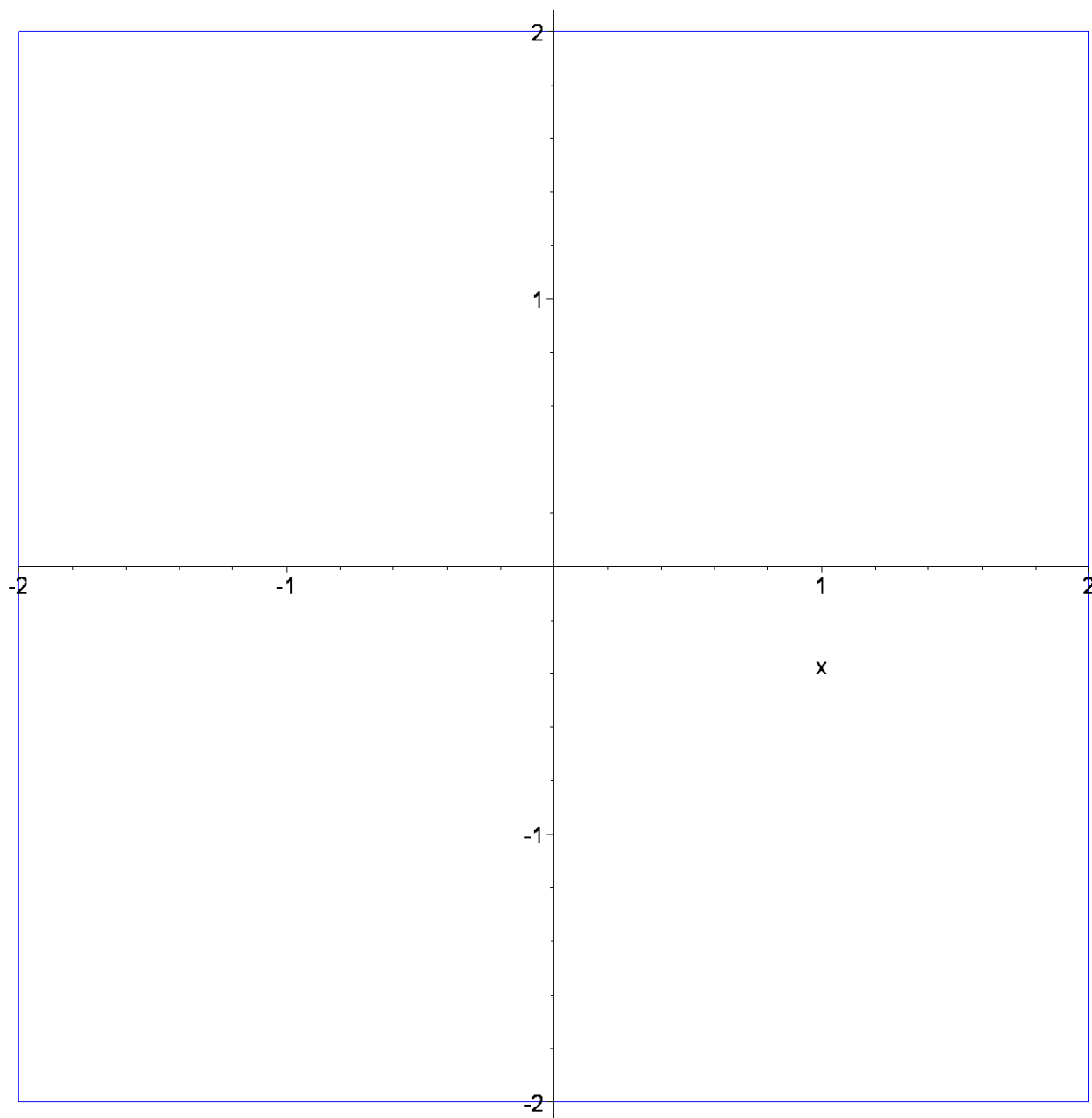
kružnice

$q = 2$ .....

$$q = \infty \dots\dots$$

čtverec

```
> f:=x -> exp(exp(q)-1)-1:
> minq:=0:
> maxq:=1:
> fr:=50:
> rang:=minq..maxq:
>
> a:=2:
>
> krivka1:=animate(abs((a^f(q)-abs(x^f(q))))^(1/f(q)),x=-a..a,q=rang,frames=fr,color=black):
>
> krivka2:=animate(-abs((a^f(q)-abs(x^f(q))))^(1/f(q)),x=-a..a,q=rang,frames=fr,color=black):
>
> C1:=plot(a,x=-a..a,color=blue):
> C2:=plot(-a,x=-a..a,color=blue):
> C3:=plot([a,y,y=-a..a],color=blue):
> C4:=plot([-a,y,y=-a..a],color=blue):
>
> ctverec:=display(C1,C2,C3,C4):
>
> display(krivka1,krivka2,ctverec,scaling=constrained);
```


[>

[>

[Animaci lze spustit kliknutím na obrázek a poté na ikonku PLAY na horní liště

[Animace zachycuje změnu parametru q v intervalu $\langle 0, 4.5 \rangle$ a to nelineárně. . Kdyby q rostlo nadevšechny meze, křivka by přešla ve čtverec, který je v animaci znázorněn modře.